

12. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации / Е.А. Селиванова. – К. : Фитосоциоцентр, 2002. – 336 с.
13. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія / Селіванова О.О. – Полтава : Довкілля-К, 2010. – 844 с.
14. Селіванова О.О. Основы теории мовної комунікації : [підручник] / О.О. Селіванова. – Черкаси : Ю. Чабаненко, 2011. – 350 с.
15. Сидоров Е.В. Проблемы речевой системности / Сидоров Е.В. – М. : Наука, 1987. – 140 с.
16. Сприса О.Б. Етномовні домінанти кодування смислу в дзеркалі кросвордів (україно-арабомовні паралелі) / О.Б. Сприса // Вісник Львівського університету. – Серія філологічна. – 2011. – Вип. 54. – С. 78–86.
17. Тураева З.Я. Лингвистика текста (текст: структура и семантика) / Тураева З.Я. – М. : Просвещение, 1986. – 127 с.
18. Шмелева Т.В. Модус и средства его выражения в высказывании / Т.В. Шмелева // Идеографические аспекты русской грамматики. – М. : Наука, 1988. – С. 168–202.

Стаття надійшла до редакції 26 лютого 2015 року

УДК 811.112.2'38

*Олеся Скляренко
(м. Переяслав-Хмельницький, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ КОГЕЗІЇ ОПОВІДАНЬ (на матеріалі збірки І. Бахманн «SIMULTAN»)

У статті розглянуто особливості аналізу використання когезії як з'єднуючого компоненту. Було встановлено, що основною доцентровою силою, яка відповідає за зв'язність художнього тексту, є послідовний сюжетний розвиток. У оповіданнях Інгеборг Бахманн забезпечення когезії відбувається за допомогою використання повтору, що у творах збірки «Simultan» є не лише

композиційним засобом, а й у своїй номінативно-експресивній функції виступає засобом підсилення та увиразнення і таким чином сприяє виявленню стилістичного потенціалу відповідно авторського бачення описуваних подій.

Ключові слова: когезія, повтор, стилістичний засіб, оповідання, авторський ідіостиль, номінативно-експресивна функція.

Стаття розглядає особливості аналізу використання когезії як об'єднуючого компонента. Було встановлено, що основною доцентричною силою, яка відповідає за зв'язність художественного тексту, є послідовне розв'язання сюжету. В оповіданнях Інгеборг Бахманн забезпечення когезії здійснюється за допомогою використання повтору, що в оповіданнях збірки «Simultan» виступає не тільки композиційним засобом, а й у своїй номінативно-експресивній функції виступає засобом посилення та виразності і таким чином сприяє виявленню стилістичного потенціалу згідно авторського бачення описуваних подій.

Ключевые слова: когезия, повтор, стилистический способ, рассказ, авторский идиостиль, номинативно-экспрессивная функция.

The article deals with the peculiarities of the analyses of the usage of cohesion as connecting component. It was established, that the main centric force, which manages the coherence of a literary text, is a consistent development of the plot. Providing of the cohesion in the texts of I. Bachmann's stories is done with the help of repetition. The stories from the collection «Simultan» represent cohesion not only as mean of composition but also as mean of strengthen and expression in its nominative and expressive function in order to help the reader to see the stylistic potential according to the author's point of view.

Key words: cohesion, repetition, stylistic devise, story, author's individual style, nominative and expressive function.

Аналіз будь-якого тексту ґрунтується на тому, що це не хаотичне нагромадження одиниць різних мовних рівнів, а упорядкована система, в якій все взаємопов'язано та взаємообумовлено. Системність та структурність тексту передбачає можливість його формального (архітектонічного) та змістовного (композиційного) членування. Таким чином когезія, як формальна зв'язність тексту, зовні «спаює» текстові відрізки.

Основною доцентровою силою, яка в найбільшій мірі відповідальна за зв'язність художнього тексту, є послідовний сюжетний розвиток. Дифузність сюжету, що відображається у різноманітті структури, навпаки, сприяє активізації відцентрових сил. Основним засобом їх «ослаблення» та забезпечення когезії є повтор.

Проблему повтору в лінгвістичній літературі досліджували В. Кухаренко, М. Брандес, І. Арнольд, Л. Тимощук, Н. Ходаковська, Б. Совінські, Д. Фаульзайт, Г. Кюн та інші. Б. Совінські у своїй праці розглядає повтор як елемент мікростилістичного рівня, що належить до риторичних фігур [10, с. 104]. М. Брандес досліджує повтор у рамках синтаксичних структур, Д. Фаульзайт та Г. Кюн вважають цю одиницю елементом паратаксису [1, с. 308; 290, с. 40], Е. Різель – елементом стилістичного зв'язку між словами, словосполученнями, реченнями та абзацами. Повторюється завжди те, що має бути підкреслено семантично або емоційно [9, с. 312]. Н. Ходаковська стверджує, що повтор, як синтаксичний засіб, скріплює репліки, об'єднує окремі абзаци та фрагменти з метою створення цілісної картини, а також забезпечує структурний зв'язок художнього тексту. Як стилістичний засіб, повтор слугує для акцентування будь-якої думки та бере участь у створенні характеристики персонажа [5, с. 162].

Таким чином метою статті є особливості прояву когезії в оповіданнях австрійської авторки Інгеборг Бахманн зі збірки «Simultan».

У літературознавчому словнику-довіднику зазначається, що повтор – це найпоширеніша стилістична фігура, зумовлена емоційними та смисловими чинниками [2, с. 540]. Для К. Брінкера повтор є елементом когезії, що ґрунтується на кореферентності [6, с. 27]. Зазначимо, що кореферентістю дослідник називає експліцитний повтор слів або словосполучень, що використовується для позначення одного референта в тексті [6, с. 27]. О. Селіванова зазначає, що кореферентність забезпечує семантичну зв'язність, служить засобом створення художнього образу, репрезентує емотивне

й оцінне ставлення до референта, увиразнює й експресивізує мовлення [3, с. 268]. Отже, повтор виявляє себе в різних підсистемах мов, є ієрархічною системою, яка функціонує в різних стилях і виконує вагому текстотвірну функцію: емоційно-експресивну, функцію переліку та бере участь у певній ритмічній організації тексту.

Для оповідань І. Бахманн властиві такі види повторів, як: анафора, анадиплосис, полісиндетон, градація та простий контактний повтор. Найчастіше в оповіданнях збірок використовується анафоричний повтор – 36% та полісиндетон – 35% від загальної кількості проаналізованих прикладів, що становить 928 випадків.

Анафоричний повтор найчастіше вживається в оповіданнях збірки «Das dreißigste Jahr». Тільки в самому оповіданні, назва якого винесена в заголовок збірки, такий повтор спостерігається 210 разів. На особливу увагу заслуговує те, що в зазначеному оповіданні в анафоричному повторі домінуючим є займенник «er», який використовується для забезпечення епічності викладу і таким чином створює темп і мелодику: *«Er bekannte seinen Zusammenbruch ein und bat um Geld. Er sollte nie schneller Geld erhalten. Er hatte sich noch nicht von der raschen Rettung erholt, da war er schon auf der Rückreise. Er ging über Venedig»* [11, с. 117]. Такий тип повтору створює свого роду тональність, що вказує на дистанцію між образом автора та самим текстом. Використання такої тональності ставить персонажа в центр та фокусує на собі читацьку увагу.

М. Брандес вважає, що саме від стилістичної тональності тексту залежить загальна емоційна атмосфера висловлювання та його настрій. Визначення тональності у творі означає створення в читача естетичної готовності для проникнення у внутрішній світ письменника [1, с. 267]. Ця дослідниця виділяє три манери викладу, від яких залежить тональність тексту: це драматичний, епічний та ліричний способи [1, с. 269]. У драматичній та епічній манері викладу предметом зображення є зовнішні, стосовно автора-розповідача та оповідача, події. На відміну від епічного викладу, основу якого складає рефлектуюча подія, предметом драматичного викладу

є те, що відбувається в даний момент, і характеризується він імпульсивністю, збудженістю, полемічністю та внутрішнім напруженням [1, с. 269].

Для досліджуваних оповідань авторки характерне використання як епічного, так і драматичного типу викладу, і повтор, як один із вагомих стилістичних маркерів, допомагає епічному розповідачу та драматичному автору-оповідачу внести імпульсивність, збудженість, внутрішню напругу до авторського наративу.

Створенню ритмічної тональності тексту сприяє також полісиндетичний зв'язок із використанням сполучника «und», що є характерним для оповідань зазначених вище збірок: «*Soll sich doch einer den Kopf darüber zerbrechen, warum ich des Weges komme und ihn anhalte und ihn anschreie, und soll sich doch einer fragen wohin, auf welchem Weg mit meinen Gedanken ich noch stürzen werde, wenn ich wieder aufstehe nach diesem Fall*» [11, с. 226]. Використання такого типу повтору, з погляду продуцента, визначене прагматичною метою: демонструє подив та непорозуміння.

Варто зауважити, що найбільш уживаним та маркованим в конструкціях такого типу є використання сполучника «und», що допомагає імітувати розмовний стиль: «*Manchmal erregt es mich, wenn ich diese Geschichte für mich ausspinne und der Verlorenen und Versäumten Zeit denke, die an mir vorbeigegangen ist und immer wieder Verloren und Versäumt an mir vorbeigehen wird*» [11, с. 76] чи «*Ich mußte ihn ja nicht einweihen in Zwecke und Ziele, nicht in Gute und Böse, in das, was wirklich ist und was nur so scheint. Warum sollte ich ihn zu mir herüberziehen, ihn wissen und glauben, freuen und leiden machen*» [11, с. 143]. Комбінування паралельних конструкцій у першому прикладі та використання пар зі сполучником «und», антитез «*Gute und Böse*», «*freuen und leiden*» лише підсилює вплив повторів «und», що створюють відчуття розгубленості та невпевненості осіб у своїх прагненнях.

Звичайно, І. Бахманн використовує й інші сполучники в полісиндетоні (але не так часто, як «und»), що також надають реченням уповільненого характеру та полегшують асоціативні

зв'язки між членами ряду: «*Elisabeth umarmte sie schnell und dankbar; denn daran war etwas wahr; denn Robert hatte wissen sollen ...*» [11, с. 404], «*Ich hatte mir nichts dabei gedacht, wenn ich Hanna umarmte, wenn ich beruhigt war in dem finsternen Schoß – ich konnte nicht denken*» [11, с. 149].

Найбільш частотними в оповіданнях є полісиндетичні конструкції з однорідними присудками, підметами та обставинами: «*Ich versuchte zu sagen, was ich wusste, und es kam also heraus, daß es einigen von denen leid tat, daß einige sich genierten, ja, mehr konnte man wohl beim besten Willen nicht sagen, und andere waren ja tot, und die meisten leugneten und verschleierten, das sagte ich euch*» [11, с. 176] чи то «*... sie stand mit gesenktem Kopf da und ging dann rückwärts, sie rutschte wieder und setzte sich auf einen Steinblock ... und das hieß, ich gehe keinen Schritt mehr*» [11, с. 310].

Використання конструкцій з однорідними підметами у текстах оповідань є основним типом рематизації, тобто засобом вираження найбільш важливої з погляду автора інформації [4, с. 146]. Полісиндетичний зв'язок в оповіданнях, згідно з І. Гальперіним, можна поділити на значущий та незначущий, де останній не планується адресантом заздалегідь і не залежить від його волі, а значущий повтор завжди має мету [8, с. 157–159]. Саме такий тип повтору і демонструють наведені вище випадки, де у першому прикладі з оповідання «*Unter Mördern und Irren*» безіменний персонаж намагається у розмові зі своїм товаришем з'ясувати, наскільки правильним є те, що вони сидять разом за одним столом з колишніми нацистськими солдатами. Майстерне використання полісиндетичного повтору створює тональність буденної комунікації добре знайомих людей. Другий випадок взято з однойменного оповідання збірки «*Синхронно*» - «*Simultan*». Одна з головних постатей оповідання, перекладач Надя не знає, як сказати своєму партнеру, що вона не хоче йти з ним далі, на мовному рівні на небажання та хаотичність рухів вказує використання однорідних присудків «*stand, ging rückwärts, rutschte, setzte sich*» у поєднанні зі сполучником «*und*».

Використання повторів в оповіданнях І. Бахманн сприяє смислового та емоційному підсиленню висловлювання.

Наприклад: «*Es war kein Stück von ihr in dieser Wohnung. Es war gar nicht daran zu denken, dass jemals etwas mit ihr zu tun haben würde in einer Wohnung, solange sie mit einem Mann lebte*» [363, с. 200]. Чи «*Sei, bitte, still. Sprich nicht. Sei still*» [11, с. 208]. Наведені рядки з оповідання «Ein Schritt nach Gomorrha» допомагають авторці зобразити душевний стан жінки, що розчарувалася в чоловіках і тепер прагне віднайти щось нове у стосунках із жінкою. Такий вид повтору насичений надзвичайною емоційністю і свідчить про невпевненість персонажа, який не може віднайти правильних слів для переконання.

Щодо інших повторів, таких як епіфора, градація та анадиплозис, то вони виконують у творчості авторки вагому стилістичну роль, а саме: сприяють вираженню авторської інтенції та прагматичної настанови тексту. У процентному співвідношенні вони займають в оповіданнях такі позиції: епіфора – 14%, градація – 13% та анадиплозис – 2% від загальної кількості прикладів. На окрему увагу заслуговує використання градації в оповіданнях збірок. Ця стилістична фігура створює неабияку напругу в текстах. Наприклад: «*Sie fühlte sich geschieden von ihnen, von ihrer Sprache, ihrem Kreuz, ihrem Herz*» [11, с. 209]. Для стилістичного прийому градації характерним є те, що кожен її наступний член має більш вагоме семантичне значення. У такому разі ми маємо справу зі зростаючою градацією [7, с. 60]. Щодо наведеного випадку, то тут ми зустрічаємо семантично зростаючу градацію, що закінчується логічним перебільшенням «*ihrem Herz*». Ця градація пояснює внутрішній стан героїні, якій у житті зустрічалися лише деспотичні чоловіки і яка вирішує кардинально змінити свою долю. Саме останнє перебільшення підсилює значення висловлення. Ще один приклад градації: «*Ich wäre nicht gekommen, nie gekommen ...*» [11, с. 197] підкреслює емоційність молодого дівчини, що закохалася в талановиту піаністку Шарлоту. Використання апосіопези підкреслює її вагання, вона не може закінчити своє висловлювання, бо налякана можливою реакцією на свої слова.

У тому ж оповіданні І. Бахманн використовує спадну градацію, у якій кожен наступний її член має менше семантичне значення, як от: «... *kommt von da unten, eine Slowenin, halbe Slowenin, von der Grenze ...*» [11, с. 188]. Такий стилістичний прийом допомагає автору диференціювати висловлення і надати йому іронічного підтексту. Шарлота стомилася після вечірки, має рано вставати, а молода незнайома дівчина залишилася у квартирі й ніяк не бажає йти. Господиня іронічно міркує про її можливе походження, і вже сама думка, що дівчина родом зі Словенії, наштотує на те, що, можливо, вона проситиме грошей.

Оскільки основною темою збірки «Simultan» є проблема самоствердження особи в повоєнному суспільстві, а також взаємовідносин між чоловіками та жінками, то майже всі стилістичні функції мікrostилістичних фігур спрямовані на її реалізацію. Як приклад – простий дистантний повтор: «... *weil nichts anders vorlag, und dann mußten sie versuchen zu glauben, dass es richtig war, schön war, daß es das war, was sie gewollt hatten*» [11, с. 206]. Чи «*O alle die Nächte, die aufkamen in Wien, soviel bittere Nächte! Und alle die Tage, die es dir hinwarf mit dem Gesumm aus Schulhäusern und Irrenanstalten, Altersheimen und Krankenzimmern, wenig gelüftet und selten geweißt, alle die Tage, von ganz schüchternen Kastanienblüten umschwärmt! O alle die Fenster, die nie aufgingen, alle die Tore, als ging's durch kein Tor hinaus, als gäb es den Himmel nicht*» [11, с. 127]. Рядки першого прикладу є описом психоемоційного стану залишених жінок, чоловіки яких кожної п'ятниці збираються у кав'ярні та обговорюють війну. На мовному рівні повтор є тим засобом, що підкреслює емоційну тональність речення. Така ж емоційна мелодика характерна і для другого прикладу. Наведений випадок – ауто-діалог протагоніста з Віднем, містом, у якому він народився, але не зміг самоствердитися. Приклад характеризується конвергенцією, в якій особливу увагу привертає повтор «alle» та перелік «mit dem Gesumm aus Schulhäusern und Irrenanstalten, Altersheimen und Krankenzimmern». Для протагоніста Відень – це місце, в якому його ніщо не радує. Відень викликає негативні емоції

та заповнений психічнохворими, старими та хворими. Про безвихідь персонажа свідчить також порівняння *«als ging's durch kein Tor hinaus, als gäb es den Himmel nicht»*.

Як зазначалося вище, повтори у І. Бахманн спрямовані на виконання емоційно-експресивної функції персонажа у момент, коли він перебуває в якомусь надзвичайно напруженому стані, що виражається гнівом, сумнівом, іронією чи іншим почуттям: *«Menschlichkeit: den Abstand wahren können. Haltet Abstand von mir, oder ich sterbe, oder ich morde, oder ich morde mich selber. Abstand, um Gottes Willen»* [11, с. 104]. Анафоричний повтор «Abstand», полісиндетичний зв'язок з повторенням сполучника «oder», а також контактний повтор негативно забарвленого дієслова «morde» створює емоційну промову особи, що прагне скоїти суїцид і перебуває у глибокій психологічній напрузі. Інший приклад з оповідання «Ihr glücklichen Augen»: *«Dumme Gans, denkt Stasi, er ist ihr ja immer attachiert, nein, die dumme Gans bin ich, weil ich mir Hoffnungen auf den Josef mache, und jetzt weiß er nicht, was er will, was will er bloß!»* [11, с. 367]. Повтор «Dumme Gans» є негативним епітетом, який використовує Анастасія стосовно своєї короткозорої подруги Міранди, а потім вже стосовно самої себе, і таким чином демонструє внутрішній монолог особи, яка перебуває на роздоріжжі й не може збагнути, що їй діяти далі.

На увагу заслуговує також повтор слів, що можна назвати лейтмотивом оповідань І. Бахманн. Зазначимо, що під лейтмотивом ми розуміємо конкретний образ, головну тему чи ідею, яка пронизує твір і є ключовою для розкриття задуму митця [2, с. 387]. Як стверджує У. Фікс повторення слова чи словосполучення, що має характер лейтмотиву, допомагає читачу правильно зрозуміти змістову інформацію та її важливість [7, с. 52]. У оповіданнях І. Бахманн такими лейтмотивними словами-характеристиками є «*Grauensvoll*», що його використовує героїня оповідання «*Probleme Probleme*». Цей епітет, який Беатрікс постійно вживає для опису Відня і для свого коханця та його поведінки, підкреслює іронічний контраст, оскільки читач розуміє, що таке сприйняття дійсності характеризує її як таку, що не бажає працювати, мати стосунки,

допомагати родині чи навчатися, а прагне лише спати, бо лише у сні вона почуває себе комфортно.

Інший лейтмотив властивий оповіданню «Ein Wildermuth», де більше 40 разів повторюється слово «Wahrheit» та його однокореневі похідні «Wahrhaftig, Wahrhaftigkeit, Wahrheit, das Wahre, wahrheitsgetreu, Wahrheitsliebe – diese Worte kamen von ihm, und er war der Urheber der Verwunderung» [11, с. 227]. Цей іменник характеризує суддю Вільдермута, який усе своє життя шукав істини. Цей пошук призвів його до нервового розладу й рефлекувався в раптовому голосному вигуку під час проведення судового засідання.

В оповіданні «Das dreißigste Jahr» 82 рази повторюється ім'я Мол, при цьому адресат сприймає ставлення «я-оповідача» до Мола як негативне. На мовному рівні оцінка передається за використання еліптичних речень з метафоричним значенням: «Wo Moll nicht ist, ist Molls Schatten... . Moll ohne Ende. Molls Terror» [11, с. 98]. Особа Мола репрезентує представника старого довоєнного суспільства. Він не прагне чогось нового в житті, а користується тим, що створили до нього інші. Лейтмотивний повтор в оповіданнях може виражатися не одним словом, а цілою фразою, як у оповіданні «Undine geht», де 6 разів повторюється на початку абзаців репліка «Ihr Ungeheuer mit Namen Franz», яка є засобом емоційного та логічного підсилення змісту тексту.

Підсумовуючи все, що було викладене вище, ми можемо зробити висновки, що вагомим когезійним елементом у оповіданнях І. Бахманн є повтор. Особливості його використання полягають у тому, що він виконує декілька функцій, а саме: 1) як композиційний засіб він зв'язує частини тексту; 2) у номінативно-експресивній функції він виступає засобом підсилення та увиразнення, виділення певних компонентів, які допомагають потенційному читачу виявити стилістичний потенціал відповідно до авторського бачення описуваних подій.

Перспективи подальших розвідок полягають у порівняльному дослідженні структури тексту оповідань Інгеборг Бахманн та її роману «Маліна» з метою виявлення

спільних та відмінних характеристик жанрово-композиційних елементів.

Література

1. Брандес М.П. Стилистика текста. Теоретический курс : на материале нем. языка / Маргарита Петровна Брандес. – М. : Прогресс – Традиция : ИНФРА, 2004. – 416 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / [уклад. Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін.]. – К. : Академія, 2006. – 752 с.
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава : Довкілля, 2006. – 716 с.
4. Стилистический анализ / Д. Кристал, Д. Дейви // Новое в зарубежной лингвистике. – М. : Прогресс, 1980. – Вып. IX : Лингвостилистика. – С. 148–172.
5. Ходаковська Н.Г. Прагматичний аспект лексичного повтору в текстах художньої прози (на матеріалі роману Розамунди Пільхер «Wintersonne») / Наталя Григорівна Ходаковська // Наукові записки. – Серія : Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – Випуск 105 (2). – С. 160–164.
6. Brinker K. Linguistische Textanalyse : Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden / Klaus Brinker. – Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2005. – 179 S.
7. Fix U. Stil – ein sprachliches und soziales Phänomen : [herausgegeben von I. Barz, H. Poethe, G. Yos] / Ulla Fix. – Berlin, Frank&Timme GmbH Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2007. – 462 S.
8. Galperin I. Stylistics / Illia Galperin. – Moscow, 1981. – 334 p.
9. Riesel E. Deutsche Stilistik / E. Riesel, E. Schendels. – M. : Hochschule, 1975. – 316 S.
10. Sowinski B. Stilistik. Stiltheorien und Stilanalysen / Bernhardt Sowinski. – Stuttgart, Weimar : Verlag J.B. Metzler, 1999. – 248 S.
11. Bachmann I. Sämtliche Erzählungen / Ingeborg Bachmann. – München, Zürich : Piper Verlag, 2005. – S. 138–159.

*Статтю рекомендовано до друку кандидатом філологічних наук, доцентом кафедри іноземної філології і методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»
Заболотною Т.В.*

Стаття надійшла до редакції 23 лютого 2015 року

УДК 81'37:81'42:811.112.2

Олександр Стасюк
(м. Київ, Україна)

СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МЕТАІНТЕРТЕКСТУ (на матеріалі парламентського дискурсу ФРН)

У статті запропоновано використання терміна «метаінтертекст» для аналізу експліцитної інтертекстуальності. Визначено семиотичну природу метаінтертексту. Описано його семантичні особливості на матеріалі парламентського дискурсу ФРН. Виявлено, що метаінтертекст характеризується наявністю низки семантичних компонентів, таких як «тип інтертексту», «автор інтертексту», «жанр інтертексту», «час та місце появи тексту-попередника», «позитивне / негативне ставлення автора тексту до інтертексту». Висвітлено значення метаінтертексту для виокремлення та дослідження інтертексту.

Ключові слова: інтертекст, маркери інтертекстуальності, метаінтертекст, парламентський дискурс, семантика, семантичний компонент, текст, цитування.

В статье предложено использование термина «метаинтертекст» для анализа эксплицитной интертекстуальности. Определена семиотическая природа метаинтертекста. Описаны его семантические характеристики на материале парламентского дискурса ФРГ. Выяснено, что метаинтертекст характеризуется наличием ряда семантических компонентов, таких как «тип